

perligt der er skrevet og sunget i den kristne Middalder i det latinske Sprog. Skal man have Indtrykket af den Kraft og Ynde, Sproget besidder, skal det være gennem det Latin, den kristne Middalder har frembragt i Literaturen. Naar den lærde Skole vilde stille det saaledes, at Disciplenes Interesse ikke alene skulde fængsles af Digtere som Horats og andre lignende Personer, vilde man faae et noget bedre Resultat af Undervisningen; jeg tror, at Disciplene vilde gaa ud af Skolen med et stærkere Indtryk af, at Latin er et Sprog, som har haft en stor kulturhistorisk Betydning. Jeg holder for mit Vedkommende paa, at Latin er det Oldtidsprog, vi skulde bevare; men skal Noget stærkes bort, kunde vi vel uden at krænke nogen velbegrunder Interesse stryge Græsk. Naar vi gjøre dette og beholde Latin, kan der bringes Noget ud af dette Sag. Hvad de nyere Sprog angaar, vil jeg holde paa to Sprog, men sætter da Tydsk øverst, hvad de moderne Sprog angaar, ligesom Latin, hvad de gamle Sprog angaar, og jeg tror da, vi med Hensyn til denne Del af Undervisningen vilde faae en Ordning, som kan frembringe et forstandigt Resultat. At gjøre Fransk til Hovedsproget af de moderne Sprog, finder jeg ingen forstandigt Mening i. Jeg kan forstaae, at Tydsk stilles op som det første Sprog; vi kom jo kun bort fra det som Hovedsprog — saaledes som det blev sagt i en anden Anledning af et æret Medlem idag — paa Grund af en let forklarlig national Sygelighed efter den sidste ulykkelige Krig. Men at Tydsk for os er det væsentligste moderne Kultursprog, tror jeg, Alle vilde indrømme; og det er kun fra dette Hensyn, vi have at bedømme, hvilke moderne Sprog vi skulde have.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Jeg vil blot udtale som min Opfattelse, at jeg paa dette sidste Punkt ikke er enig med den ærede Taler, som nu satte sig. Det er min Overbevisning, at Fransk er det Sprog, som der blandt de nyere Sprog mest bør lægges Vægt paa. Jeg vil i alt Fald ikke være til at gaa bort fra det eneste Punkt i Ordningen af 1871, som jeg har nogen Sympathi for.

Brandes: Jeg skal kun gjøre en kort Bemærkning, da Tiden er saa langt fremrykket; men da det ærede Medlem fra Maribo Amts 5te Valgkreds (Larsen) har udtalt Noget mod mig, vil jeg svare med et Par Ord. Det er mærkeligt, hvor denne Forhandling synes noget at svare til den Beskrivelse af Ternalderen, som det ærede Medlem fra Leire (Holstein) gav; til en vis Grad er det jo saa, at Lam og Løve græsser ved Siden af hinanden. Det forekommer mig, at det ærede Medlem fra Leire og den høitærede Minister have mange Anseelser fælles;

det er muligt, fordi de ere Skolekammerater — hvad det ærede Medlem slog paa ved en anden Leilighed; maatte fordi de komme fra samme Skole, de derfor forfølge samme Maal, og at det er derfor, at en saadan Enighed er tilstede. Paa den anden Side er der indenfor det Parti, til hvilket det ærede Medlem fra Leire hører, pientynlig en meget stor Uenighed. Det ærede Medlem og det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Wojfen) synes, skjøndt de dække derover, saa godt de kunne, at være i grundig Uenighed om dette Spørgsmaal. Og nu viser det sig, at det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds og jeg, som ellers staa hinanden nær, pludselig befinde os i Uenighed. Nu ser jeg, at det var Spørgsmaalet om Latin, som bragte det ærede Medlem i Harnisk. Ja, hvis det virkelig var saaledes i Skolen, som det synes at forespøve det ærede Medlem, at Latinen brugtes til en Art kristelig Indvielse ved Hjælp af Middalderens Salmer, kunde jeg forstaa det. Det forundrer mig da, at det ærede Medlem foreslog Undervisning i to hebenste Sprog for at komme til en kristelig Indvielse, og jeg synes, hvis Noget skulde ligge til Grund for det ærede Medlems Angreb, var det næsten et Forsøg paa at fremskille det, jeg havde sagt, som særlig materialistisk, bundet af den moderne Tid, medens han stod som Repræsentant for det Gamle og — skulde man tro — Gode, skjøndt det ikke er saa ganske givet, at det Gamle og det Gode paa dette Punkt falder sammen, hvad det ærede Medlem synes at antage. Jeg hørte af det ærede Medlem fra Nørresundby (Suel) ansøgt for Latinen, at han ikke vidste, hvorledes det skulde gaa, naar Doktoren ikke skrev Recepter paa Latin. Det forekommer mig at gaa vel vidt, naar man skal bruge den Slags Argumenter; thi, oprigtigt talt, man kunde jo dog tænke sig, at Doktorerne skrev deres Recepter paa Dansk; saa kunde maasse mange Misforstaaelser undgaaes, som nu finde Sted. Jeg tror ogsaa, det ærede Medlem nævnte, at saa kunde Juristerne heller ikke læse Pandekterne. Men efter hvad der er mig forebragt, tror jeg, at det romerske Retstudium ved Universitetet ikke har saa Meget at betyde; det er ialtfald sagt mig af Jurister, at de drive det paa en saadan Maade, at det ikke har nogensomhelst Betydning for dem. Men ialtfald, den Latnundervisning, som hører dertil, kunde jo indhentes senere. Det forekommer mig virkelig, at som Grund for, at danske Drengene nutildags skulle beskæftige sig med Latin, er det virkelig ikke nok at hævde, at Doktorerne skrive Recepter og Juristerne læse Pandekterne paa Latin. Spørgsmaalet om Latinen, synes dog de Grunde, der ere anførte derfor, saa forskjelligartede, at det er meget svært at samle dem under eet Synspunkt. Det ærede Medlem fra Leire (Holstein) holder det formalistiske Standpunkt